

Становище

От доц. д-р Чайка Кирилова Петрова, д.м.
Катедра Детски болести, Факултет „Медицина“
на Медицински университет - Плевен

Относно дисертационен труд
на д-р Ния Ангелава Кръстева
Катедра Детски болести, Медицински факултет, Медицински университет – Плевен

за придобиване на образователна и научна степен „Доктор“
по научна специалност: 03.01.50 – Педиатрия

на тема: **Клинична характеристика, белодробна функция и цитокинов профил при деца с бронхиална астма и затлъстяване**

Научен ръководител: Доц. д-р Бойко Шентов, дм, Катедра Детски болести, МУ-Плевен

Консултант: проф. д-р Пенка Перевовска, дмн

На основание Заповед на Ректора на МУ-Плевен № 1607/03.07.2018 г и Заседание на Академичния съвет на МУ-Плевен от 02.07.2018 г/ Протокол №11, съм определена да изготвя становище за дисертационния труд на д-р Ния Ангелава Кръстева за придобиване на образователна и научна степен „Доктор“, по научна специалност Педиатрия – шифър 03.01.50.

Становището е изготвено според изискванията на ЗРАСРБ, ППЗРАСРБ, чл.45 ал.1 и 2 от Правилника за развитие на академичния състав на МУ-Плевен.

Оценка на актуалността на темата

Дисертационният труд е с насоченост към две от най-честите хронични заболявания при децата, срещани напоследък в съчетание – Бронхиална астма (БА) и затлъстяване. В литературата съществува спорна взаимовръзка в патогенетичните им механизми, все още не е уточнено кое е първичното заболяване – затлъстяването или астмата. Затлъстяването е доказан рисков фактор за по-тежко протичане и по-лош контрол, по-чести екзацербации на БА и недобър терапевтичен отговор. От друга страна, деца със затлъстяване често са хипердиагностицирани като астматици. Вече е проучено влиянието на редица фактори като височина, възраст и пол, но все още има малко данни за значението на телесната маса и ИТМ при децата с БА. Промените в плазмените нива на маркерите за хронично възпаление са доказани при затлъстяване и продължават да се уточняват при БА. Данните в литературата относно имунологичните показатели при детската астма, съчетана със затлъстяване, са оскъдни и противоречиви.

С настоящия труд се дава възможност за допълване на необходимите за клиничната практика насоки за поведение при децата с БА и затлъстяване, взаимно потенциращи негативното си влияние върху качеството на живот. В този смисъл проучването има научно-практическа значимост.

Дисертационният труд е структуриран на основата на 6 добре подбрани задачи за постигане на точно и ясно формулираната цел. Проучването е проспективно с включване на 67 деца в основната група от скринираните 248 пациенти за 3 годишен период.

Дисертационният труд е представен на 108 страници, в които са включени 15 таблици, 22 фигури и 3 приложения, разположени в хронологична последователност в текста. Библиографската справка съдържа 220 литературни източника, от които 31 на кирилица и 189 на латиница, в голямата си част от последните 10 години.

Литературният обзор показва много добра информираност на автора по проучваните проблеми с възможности за интерпретиране на литературните източници. Докторантът е представил задълбочено имунологичните процеси в патогенезата и протичането на БА, направен е анализ на известните досега литературни данни за съчетанието на БА и затлъстяване, представени са влиянието на затлъстяването като рисков фактор за развитие на БА, клиничната характеристика на БА и възможностите за лечение в детската възраст. Докторантът е обогатил и надградил медицинските си познания в областта на сложните имунологични механизми при хроничното системно, нискостепенно възпаление, протичащи в хода на БА и затлъстяване. Обработката на събраната първична информация е извършена с помощта на добре подбрани статистически методи и тестове. Стилът на писане е ясен, стегнат и научен.

Оценка на резултатите

Резултатите от собствените проучвания са изложени системно и много добре онагледени с таблици и графики, с отбелязана статистическа достоверност.

Чрез настоящата разработка д-р Кръстева за първи път у нас извършва подробен клинично-епидемичен анализ на БА със затлъстяване при деца без да открива съществена разлика спрямо децата с нормална телесна маса, но установява, че при лечението се изискват по-високи дози на ИКС.

Направен е анализ на ролята на затлъстяването в терапевтичния отговор към бета 2 агонистите при екзацербациите. Извършено е комплексно изследване на дихателната функция на затлъстелите деца с БА и се потвърждава ролята на високостепенното затлъстяване за рестриктивни нарушения при ФИД. За пръв път при българските деца с БА са изследвани серумните нива на маркери за хронично нискостепенно системно възпаление (високочувствителен С-реактивен протеин, hs-CRP и интерлевкин 6, IL-6, доказващи наличието на хронично нискостепенно системно възпаление при деца със затлъстяване и БА. В настоящия труд не се доказва съществена връзка между маркерите за хронично възпаление и контрола на астмата, както и разлики в серумните концентрации на TNF-алфа.

Оценка на приносите

Приемам формулираните от изследователя изводи и приноси на дисертационната разработка. Те са дадени в последователна логичност и обяснение. С насоченост към клиничната практика се изтъква необходимостта от комплексен подход при проследяване на деца с БА и наднормено тегло.

Преценка на публикациите

Във връзка с дисертационния труд са представени 3 публикувани статии, в които д-р Кръстева е първи автор. Още 5 научни съобщения са представени на научни форуми у нас и в чужбина 2. Публикациите са достатъчни според правилника на МУ-Плевен за ОНС „Доктор“.

Критични бележки

Значими слабости и неясноти не могат да се изтъкнат. Анализът на литературните данни е представен по-добре в обзора спрямо този в раздел обсъждане. Заклучителната част би могла да бъде по-аналитично обобщена, в нея е включено становище, което не е било задача в настоящия труд.

Заклучение

Дисертационният труд на д-р Ния Кръстева е обобщение на резултати от прецизно извършено комплексно проучване. От получените резултати коректно и логично са изведени приноси с теоретичен характер и с практическа насоченост, актуални за българските деца с БА и затлъстяване. В научно-изследователска насока темата е наложена от клиничната практика, поради широкото разпространение на съчетанието от БА и затлъстяване във всички възрасти, което прави лечението по-трудно и влошава контрола. Дисертацията допринася за добавяне на съвременни доказателства за функционалните параметри и цитокиновия профил при българските деца с БА и затлъстяване. В дисертационния труд се изтъква необходимостта от комплексен подход при проследяване на тези деца в реалната клинична практика.

Д-р Ния Кръстева показва с настоящия труд, че притежава достатъчно теоретични и професионални умения и демонстрира необходимите качества за самостоятелно провеждане на научно изследване.

В научен аспект дисертационният труд отговаря на изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), Правилника за приложението му и Правилника за развитие на академичния състав в МУ-Плевен.

Предвид гореизложеното давам положителна оценка на дисертационния труд и предлагам на почитаемото Научно жури да присъди на д-р Ния Ангелова Кръстева образователната и научна степен „Доктор” по научна специалност „Педиатрия”(03.01.50).

Изготвил становището:

(доц. д-р Ч.Петрова, д.м.)

12.11.2018г, Плевен